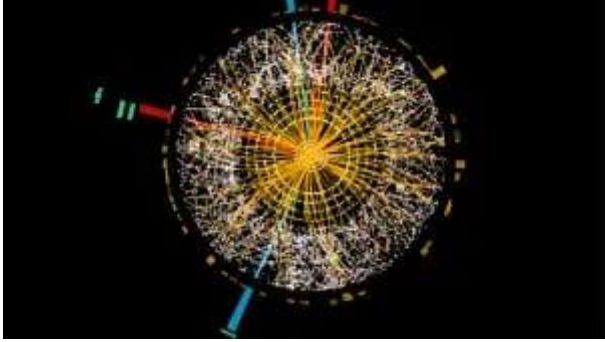

Tanrı parçacığı' buluşu doğrulandı

14 Mart 2013

Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi'nde (CERN) geçen yıl gerçekleştirilen tarihi deneyde keşfedildiği düşünülen Higgs parçacığının varlığı, bilim insanları tarafından daha güçlü bir şekilde doğrulandı.

Geçen yıl CERN'deki Büyük Hadron Çarpıştırıcısı projesinde yer alan bilim insanları, ortaya çıkarıldığı düşünülen parçacığın, "Maddenin neden kütlesi var?" sorusunun cevabının kilit unsuru olarak görülen Higgs parçacığı olduğu yönündeki kanıtlarının güçlendiğini açıkladı.

Bilim insanlarına göre açıklığa kavuşmayan şeyse, bulunan parçacığın Higgs'in basit bir biçimi mi yoksa çok daha 'egzotik bir şey' mi olduğu.

Keşfin doğrulanması, Higgs parçacığını araştıran deneydeki Atlas ve CMS adlı iki ekibin, deney döneminde yer alan verilerden iki buçuk kat daha fazla veriyi analiz etmesiyle gerçekleşti.

Bu bilim insanları, parçacığın sadece var olup olmadığını araştırmakla kalmadı, 'karakterini' de araştırdı.

'Muhteşem sonuçlar'

Araştırmayı yürüten ekiplerden CMS'nin sözcüsü Joe Incandela yaptığı açıklamada, '2012'deki deneydeki tüm verilerin değerlendirilmesiyle ortaya çıkan ön sonuçların muhteşem olduğunu, Higgs parçacığının üstesinden geldiklerini, bu parçacığın ne tür bir Higgs parçacığı olduğunu anlamak içinse önlerinde uzun bir yol olduğunu' belirtti.

İsviçre'nin Cenevre kentindeki CERN laboratuvarlarında görevli bilim insanları, geçen yıl Büyük Hadron Çarpıştırıcısı adlı dev cihazda yapılan deneyler sonunda 'Tanrı parçacığı' diye bilinen Higgs bozonunun (parçacığının) izine rastladıklarını ama varlığına kesin kanıt sunmak için yeni deneylere ihtiyaç duyulduğunu açıklamışlardı.

Basitçe anlatmak gerekirse, CERN laboratuvarında varlığı tespit edilen Higgs parçacığı, kuş tüyü bir yastığa bastırıldığında kılıfın içinde hissedilen bir bilye ve maddeye kütlesini veriyor.

CERN'deki milyar dolarlık özel test ortamında gerçekleştirilen benzersiz molekül çarpıştırmalarının sonuçlarını inceleyen bilim insanları, her atomda (kuş tüyü yastık) merkezi oluşturan protondan 130 kat daha fazla çarpışma etkisi yaratan bir parçacığın (bilye) varlığından bahsetmişlerdi.

Söz konusu varlık, adını fikir babası olan bilim insanı Peter Higgs'ten alıyor.

Bilim insanları 45 yıldır bu parçacığın izini sürüyordu. **BBC Turkish news**